

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 marca 2019 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego M. P. przewinień dyscyplinarnych w okresie od 1 kwietnia 2016 roku do dnia 5 kwietnia 2018r. polegających na kierowaniu gróźb karalnych oraz pomówień pod adresem W. W., nierzetelnym przygotowywaniu uzasadnienia do oświadczenia o rozwiązanie umowy o pracę w imieniu swojego Mocodawcy (Spółdzielni Mieszkaniowej (...)), utożsamianie interesu Mocodawcy z interesem członków organów Mocodawcy, niesumienne i nierzetelne wykonywanie czynności zawodowych oraz działanie na szkodę swojego Mocodawcy w związku z przygotowaniem i prowadzeniem Walnego Zgromadzenia Mocodawcy i przygotowywaniem opinii prawnych. W uzasadnieniu postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że skarżący w żaden sposób nie udowodnił czynów, o których dopuszczenie się posądza radcę prawnego, a w szczególności nie przedstawił protokołów z zeznań świadków. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego oparł się na dokumentach załączonych do skargi.

Postanowienie zaskarżył W. W., który zawnioskował o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący wskazał, iż ustawa o radcach prawnych nie nakłada na skarżącego obowiązku dowiedzenia winy, z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych [dalej jako: (...)] wynika zaś, że rzecznikowi dyscyplinarnemu w postępowaniu dyscyplinarnym przed okręgowym sądem dyscyplinarnym przypisuje rolę oskarżyciela. Tymczasem Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, zdaniem skarżącego, nie zbadał rzetelnie podanych w skardze zarzutów, nie zainteresował się wskazanymi faktami i związanymi z nimi dowodami oraz nie ustosunkował się do niektórych zarzutów. w uzasadnieniu swojej decyzji zasłonił się twierdzeniem o braku jakichkolwiek dowodów, mimo iż w skardze wyraźnie wskazano, gdzie te dowody są zgromadzone.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie było przedwczesne.

Zdaniem Sądu za trafny należy uznać zarzut skarżącego, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego niewłaściwie przeniósł na niego ciężar dowodowy i odmówił wszczęcia postępowania w zasadzie jedynie z uwagi na okoliczność, iż skarżący nie udowodnił swoich twierdzeń. Tymczasem zgodnie z art. 67¹ ust. 2 zd. 2 URP dowody w postępowaniu prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadza się na wniosek stron albo z urzędu, natomiast według § 15 ust. 3 i 5 uchwały nr (...)/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11.09.2015r. w sprawie zasad działania Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, rzeczników dyscyplinarnych, a także ich zastępców oraz trybu i sposobu wyboru zastępców Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i zastępców rzeczników dyscyplinarnych [dalej jako: uchwała nr (...)/ (...)] po otrzymaniu skargi w niniejszej sprawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego może dokonać czynności sprawdzających. Należy przy tym podkreślić, iż w niniejszej sprawie skarżący w skardze, opisując szeroko stan faktyczny, przedstawił szereg informacji, w tym nazwiska osób mogących mieć wiedzę w zakresie będącym obszarem zainteresowania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego oraz sygnatury akt spraw mogących mieć znaczenie dla oceny zarzucanych radcy prawnemu czynów, wreszcie wskazuje organy władzy publicznej mogące posiadać istotne dla sprawy dokumenty. Wszystkie te informacje mogły stanowić podstawę do przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. W ocenie Sądu, niezależnie od merytorycznego rozstrzygnięcia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, powinien on zadziałać w sprawie z urzędu zbierając w toku czynności sprawdzających materiał dowodowy, na podstawie którego mógłby rozstrzygnąć skargę. W tym miejscu Sąd wskazuje, iż rzeczywiście materiał dowodowy dołączony do skargi, na którym oparł się Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wydając postanowienie nie pozwala na inne rozstrzygnięcie niż odmowa wszczęcia postępowania. Niemniej jednak w świetle przywołanych wcześniej przepisów (...) oraz uchwały Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego powinien zweryfikować czy okoliczności opisywane szeroko w skardze rzeczywiście znajdują

potwierdzenie w dowodach wskazywanych na ich potwierdzenie przez skarżącego, a przede wszystkim czy takie dowody faktycznie istnieją.

W skardze z dnia 19 listopada 2019 r. skarżący zarzucił radcy prawnemu M. P. popełnienie kilku przewinień dyscyplinarnych, tj.:

- nierzetelne wykonywanie obowiązków i działanie na szkodę mocodawcy
- nieetyczne działanie i przywłaszczenie dokumentów
- przeprowadzenie w roli przewodniczącego Walnego Zgromadzenia z naruszeniem przepisów prawa
- niekulturalne i nieliczące z powagą zawodu zachowanie wobec członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...),
- dopuszczenie się pomówienia i publiczne złożenie nieprawdziwego oświadczenia o tym, iż wobec skarżącego toczy się postępowanie karne, a prokurator sporządza akt oskarżenia.

W skardze skarżący opisał szczegółowo okoliczności faktyczne towarzyszące ww. zarzutom, w szczególności przebieg Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mieszkaniowej, przebieg spotkania, na którym otrzymał wypowiedzenie umowy o pracę, okoliczności zatrzymania dokumentacji, która – zdaniem skarżącego – była niezbędna dla prawidłowego przebiegu Walnego Zgromadzenia. Skarżący do skargi załączył kilka dokumentów, na podstawie których rzeczywiście nie można ustalić, aby radca prawny popełnił delikt dyscyplinarny. Jednakże mając informacje zawarte w skardze, w ramach czynności sprawdzających, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien wezwać skarżącego do uzupełnienia danych i dokumentów umożliwiających ewentualne przeprowadzenie postępowania dowodowego, w szczególności zaś: dokładnych danych świadków, nazwy sądu prowadzącego sprawę o sygn. (...) czy też sygnatury sprawy prowadzonej przez Komisariat Policji W.-R.. W aktach tych spraw mogą bowiem znajdować się dowody, na których istnienie i treść powołuje się skarżący, a które mogą okazać się istotne dla rozstrzygnięcia. Nic też nie stało na przeszkodzie, by skarżącego wezwać do przedłożenia bezpośrednio dokumentów, jeśli pozostają w jego dyspozycji. Wreszcie, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego mógł również dokonać przesłuchania skarżącego wraz z zażądaniem wyjaśnienia kwestii dokumentacji i świadków, czego jednak nie zdecydował się zrobić, a co – w ocenie Sądu – było wadą tego postępowania.

Sąd podkreśla, że w postępowaniu dyscyplinarnym sensu largo nie jest uprawnione oczekiwanie, że inicjatywa dowodowa leży wyłącznie po stronie zawiadamiającego. Dlatego też w niniejszej sprawie odmowa wszczęcia postępowania uzasadniona brakiem udowodnienia twierdzeń zawartych przez W. W. w skardze nie może się ostać. O ile bowiem skarżący przedstawia twierdzenia co do określonych faktów, to zweryfikowanie tych twierdzeń i w związku z tym zebranie materiału dowodowego w koniecznym zakresie należy do Rzecznika Dyscyplinarnego.

Mając na uwadze powyższe oraz w na podstawie art. 330 § 1 KPK w zw. z art. 74¹ pkt 1 URP Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że uchylene postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nastąpiło z uwagi niedokonanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego weryfikacji czy wskazywane w skardze, a niezłączone do niej środki dowodowe istnieją i czy w związku z tym możliwe oraz konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w celu potwierdzenia lub wykluczenia okoliczności opisywanych w skardze. Bez tych czynności postanowienie było przedwczesne. Sąd wskazuje, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien wyjaśnić w pierwszej kolejności czy dowody, na które powołuje się skarżący faktycznie istnieją, a jeśli tak, to czy potwierdzają okoliczności opisane w skardze. W ocenie Sądu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien wyjaśnić przede wszystkim okoliczności dotyczące:

- nierzetelnego wykonywania obowiązków i działania na szkodę mocodawcy Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- nieetycznego działania, przywłaszczenia dokumentów i odmowy ich wydania w kontekście ich konieczności dla prawidłowego przebiegu Walnego Zgromadzenia;

- przeprowadzenia w roli przewodniczącego Walnego Zgromadzenia z naruszeniem przepisów prawa;
- niekulturalnego i nieliczącego z powagą zawodu zachowania wobec członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- dopuszczenia się pomówienia i publicznego złożenia nieprawdziwego oświadczenia o tym, iż wobec skarżącego toczy się postępowanie karne, a prokurator sporządza akt oskarżenia.

W związku z powyższym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadzając ponowne postępowanie wykonać następujące czynności.

Po pierwsze wezwać skarżącego do złożenia dokumentów, na które powołuje się w treści skargi, tj.:

a.

protokołu z rozprawy z dnia 15 marca 2017r. w sprawie z powództwa skarżącego rozpoznawanej pod sygn. akt (...) w formie pisemnej lub nagrania, o którym jest mowa w skardze;

b.

wyroku sądu pracy wraz z uzasadnieniem w sprawie z powództwa skarżącego rozpoznawanej pod sygn. akt (...);

c.

Protokołu Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...), o którym mowa w skardze, a którego przewodniczenie objęła radca prawny M. P.;

d.

podania imion i nazwisk oraz danych adresowych świadków wymienionych w treści skargi, którzy mogą mieć wiedzę na temat zachowań radcy prawnego;

Po drugie, wezwać skarżącego do wskazania czy postępowanie z zawiadomienia skarżącego o możliwości popełnienia przestępstwa jest w toku, a jeśli tak to na jakim jest etapie oraz do wskazania sygnatury sprawy ze wskazaniem właściwej prokuratury prowadzącej lub nadzorującej postępowanie.

Po trzecie, uzyskać stanowisko radcy prawnego M. P. w myśl § 15 ust. 4 uchwały nr (...)/ (...).

Po czwarte wreszcie, odebrać od skarżącego wyjaśnienia w celu usunięcia wszelkich wątpliwości, jakie pojawiają się na tle treści skargi, a także ustalić czy posiada powoływane w skardze dokumenty. Jeśli bowiem ich nie posiada – Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego może zwrócić się do odpowiednich organów z wnioskiem o ich udostępnienie.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dopiero po przeprowadzeniu ww. czynności i uzyskaniu dokumentów i stanowisk skarżącego oraz radcy prawnego (lub po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego na złożenie stanowisk) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego będzie mógł rozważyć

zasadność wszczęcia dochodzenia, w którym winno zostać przeprowadzone postępowanie dowodowe obejmujące m.in. dowody osobowe, w tym w szczególności przesłuchanie osoby uprawnionej do reprezentacji Spółdzielni Mieszkaniowej (...), skarżącego oraz radcy prawnego M. P., a także ewentualnie innych osób w zależności od ustaleń poczynionych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego na etapie czynności sprawdzających.

Mając powyższe na uwadze, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w pkt 1 postanowienia na podstawie art. 74¹ pkt 1 URP w zw. z art. 437 § 1 i 2 KPK i art. 465 § 1 KPK.

O kosztach postępowania, które wyniosły w niniejszej sprawie łącznie 1.200,00 zł Sąd orzekł jak w pkt 2 postanowienia na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zd. 2 URP.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 KPK w zw. z art. 74¹ pkt 1 URP od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy.